۲شنبه ۳ دیماه ۱۳۲۴

شماره ۸۵ ایکنجی دوره

تکشماره ۱ ریال

آبونه			
ایلیک	۳۵۰	ریال	
۶	آیلیق	۱۳۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله یازیلوب موقع انتشاره قویولور

جای اداره تبریز خیابان ستارخان

آذربایجان

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاریدر گونده‌لیک سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

حقیقی خلق معارفی اوغرینده

ایراندا ایندی‌یه قدر معارف ئوز حقیقی معناسندا حیاته کیچریلمه‌مشدر. اونا هر ساحه‌دن آز دقت‌ویریلمشدر. بو بویوك واساس نقصانی اعتراف ایتمك واونی اثبات ایتمك اوقدرده چتین‌دگلدر. تعلیم و تربیه‌نین گتریده قالماسی، معارفه اولان احتیاجی ئوده‌یه‌جك‌قائده‌لی کتابلارین آزلغی و چوخ زمان تاپیلماماسی‌همین فکرین اثباتی‌ایچون کفایت‌قدر دلیلدر. بوحقیقتی آنجاق تعصب و جودیرسنلك گردابنده بوغولانلار قبول ایتمیه بیلرلر. هومانیست وحقیقی بر معارفین‌میدانه چیقاریلماسنین اساس‌هدفی بوتون‌ملت‌افرادینی خوشبختلك طرفه وعالی مدنیته سوق ایتمك دیمکدر. بو مسئله‌یه اوزون ایللردن بری‌عموم مترقی ئولکه‌لرده، خصوصاً حقیقی دیموقرات حکومته مالك‌اولان مللر آراسندا لازمی‌فکر ویریلمشدر.

بیله ئولکه‌لرده، دولتین‌بوتون‌سعیی معارفین ترقیسنه، انتشار و انکشافنه صرف اولونور. ئولکه بودجه‌سنین بارسیندان چوخی معارف احتیاجنه ایشله‌نیر. خوشبختلك‌قاپولاری‌عموم ئولکه اوولادنین اوزینه آچیق‌اولور و ملتین مدنیت وعلم‌ساحه‌سینده‌انکشافی یولاندا باش‌ویرن مانعه‌لری آرادان گوتوریلیر.

لاکن‌ایراندا وزارتخانه واونا تابع اولان اداره‌لری و محدود بیر نیچه اداره‌نی چیقدیقدان سونرا معارفدن بیراثر گورونمور.علم‌وصنعت‌قاپولاری عموم ئولکه افرادنین وخصوصاً گنج نسلین اوزینه باغلی قالمشدر. معارف استثمارسیاستنین‌وجورجور ارتجاعی تمایلارین اگنجه‌سینه‌قربان اولمشدر وهله‌ده معارف دشمنلری‌دوندیقلاری قلعه‌لری‌اللریندن‌بوراخماق‌ایسته‌میرلر. بوتون‌قوه وسیلرینی خصوصی منافعین مدافعه‌سینه‌صرف‌ایتمکده‌دیرلر.ئولکه‌مزین معارفپرورلری و بو ساحه‌ده چالشانلارمزین چوخی‌ئولکه‌معارفنی ئوز دوشونجه‌لری‌دائره‌سینده‌قوروب دنیانین ایندیکی وضعیته اویغون گان

بیر معارفین وجوده گتیریلمه‌سی خصوصنده‌هیچ بیر حاضرلق گورمورلر.

آخرنجی قرن‌نین رشته‌ده مترقی دنیا علم‌ومعارف‌ساحه‌سینده‌ئوز نائلیتلری ایله بویوك‌حیرته سبب اولمشدر.بیزیم معارفمز ایسه ایمپریالیست ارتجاعی سیاستین و پولیس نفوذینین تاثیری آلتندا قالمقدار اولیه بر انجماده دچار اولمشدر که، دسخولاستیك»دوورینه بنزر فکرین انجمادی آراسندا هیچ بیر فرق‌قالمامشدر. علم‌وصنعت‌ئولکه‌مزده پولیس اوبونجاغی، شخصی و خصوصی تمایللرین اجراسی ایچون بیر آلت‌اولمشدر. هله‌ده مدرسه‌لرمزده لایقلی‌وایشه یارایان افرادین تربیه‌سی عوضنه بیر اوووچ قول حاضرلاماق ایشیندن ال چکمه‌مشلر. ئولکه‌نین معصوم اوشاقلارینا زهرلی فکرلر آشیلایرلار. معارفچی باشچیلارمز حقیقی معارف و مدنیت مفهومندن بی‌خبردورلر. اونلاریلیرلرملی‌شعاره عنعنه ورسوم، دیل وممنوبات و الخ هاموسی بیرملتین علمتین‌نماینده‌سیدر که، بونلاری پولیس گوجیله‌ویابوج تبلیغات ایله دگیشدیرمك و آرادان گوتورمك اولماز. تاریخی بیر ملتین مدنیتنی محو ایتمکدن عبارت ظالمانه بیر سیاست‌ایندی‌ده دوام ایتمکده‌در.

آذربایجان‌خلقین بیرلکنی،مدنیتنی ملیتنی، تاریخنی و دیلنی آرادان گوتورمکه قوه‌سینی صرف‌ایدن عامللر ئوز سیاستلرینی دوام ایتدیریر. ایندیکی دوره‌ده بیر ملتین علم و دیلنی آرادان گوتورمك ایسته‌ین‌بیر سیاست گولونج بیرسیاستدر،چونکه‌حقیقتده‌ده اثبات اولنمشدر که فاشیزمین بو منحوس یادگاری ئوز یرینی تابوب فنایه وزواله محکوم اولور. مترقی ئولکه‌لرده‌ملتلر بوتون‌تروتارینی‌معارف اوغروندا صرف ایدوب‌جهل و سواد سیزلقلا آپاردیقلاری مبارزه‌ده غالب گلدیکلری‌حالدا، ایران‌دولتی‌هله‌ده بش میلیون نفردن‌عبارت‌اهالیسین‌دیلینی کسب ئوز آنا دیلنده دانشماغا اجازه ویرمیر واوشاقلارین تربیه‌سی یولیندا

مانعه‌لر توره‌دیر. آذربایجان ملی معارف ساحه‌سینده تهرانین ظالمانه سیاستی‌نتیجه‌سینده‌چوخ گریده‌قالمشدر ملتین وارلغنی‌محافظه ایدن ایسه آذربایجانین ملی ماهیتی و خصوصی عالی اخلاقلارینین نتیجه‌سیدر.

جسارتله دیمك اولار که، ایرانین باشچیلاری همیشه معارفین انکشافی عوضنه معارفی بوج ایدن یوللارلا گیدیرلر. بو بارده ایران توریاغندا ایرانین باشقا یرلرنه نسبتاً حکومتین جنایتی آذربایجاندا داهاچوخ‌اولمشدر.

گنجلر اوزاق یرلردن‌ئوزاوینده‌ن الچکیب‌تحصیل آلماق هوسیله‌تیرتره گلیرلر ایسه‌ده لاکن باشچیلارمزین هوا و هوسینه قربان اولاراق فیمتلی وقتلرینی کوچه‌لرده کیچریرلر.اوجا سسله اگر بار- بار باغرساق که‌تهران حکومتی آذربایجان‌اوولادینین ترقیسنه و معنوی‌انکشافنه محالفدر. تام حقیمز وار، بوراسی آچیق و آشکاردر.

آذربایجانلی‌نین‌علم‌ایله‌سلاحلاماسینی وئوز ملی حقوقینی مدافعه ایتمکه لایق ومقتدر اولماسینی تهران حکومتی ایسته‌میر.لاکن خوشبختلك بوراسنده‌در که،بو منحوس دورقورتاریر آذربایجان ملتی ئوز تاریخی وارلغنا، دگرلی‌ملی‌مدنیتنه‌آرخالانوب گوزل ملی معارف آرخاسنجا گیدیر و وار قوه‌سیله اونی اله آلماق عرفه‌سینده‌در آذربایجان ملتی ایندی حقیقی بیر معارفین ایجادی یولوندا اوزملی‌وتاریخی عنعنه‌لرینه لایق بیر معارف یولونا قدم قویور. آذربایجانلی‌نین قدملری پولاد داغ کیمی محکمدر.

ف.ا.

تبریك تلگرافی

تبریز مجلسی قای ینبه‌کیه آذربایجان روزنامه‌سی اوز صمیمی و آتشین تبریك لریمزی سیزون مقام مقدسوزه عرض ایدوب امید وارق خدمت ملی ده داها آرتق موفق اولاسوز میانه‌نین ۱ نجی‌حوزه‌سنین اهالیسی طرفندن محمود بابا خان زاده ـ هاشم اسمعیل زاده

تشکر

ملی تلگرافاً و کتباً تبریك ایدن اماغیدا گوستریلن آقالار دان بو وا سطه ایله صمیمانه تشکر ایدیرم.

آذربایجان ملی حکومتینین باش وزیری. پیشه وری

مراغه ثبت اداره‌سی ایشچیلرینین طرفیندن	آقای عربلی حلحالی
اکو اهالیسی طرفیندن	« محمد زاده
میانه شاعرلر مجلسینین عضولری طرفیندن	« کاربك
مراغه آمار اداره‌سی ایشچیلرینین طرفیندن	« مجتهدی
مراغه فدائیلری طرفیندن	« غلامرضا جاویدان
ماکو کمیته‌سی طرفیندن	« جمال تیموری
خامنه اهالیسی طرفیندن	« عراقی یهودی
کاوگان محلی کمیته‌سی طرفیندن	« نصرالهی
میانه معارف ایشچیلری طرفیندن	« پورمیرزائی خیاطی
مراغه عدلیه اداره‌سی ایشچیلرینین طرفیندن	« مستشاری

میانه‌دن سوویت اتفاقیله مدنی رابطه‌ساخلیان ایران جمعیتینین طرفیندن ماکو دموکرات فرقه‌سینین تشکیلاتی اعضاسی

میانداب اهالیسی طرفیندن	آقای علی حبیبیان
سراب دموکرات فرقه‌سی طرفیندن	« اسمعیل قضائی

یخیلان سعی ایلیوب برده یخیلماز

چهارشنبه گونی آذرین ۲۱ـ نده ایش اصدیله منزلدن خارج اولدوم منه بیر انتظار اولـونمامش شادلیق اوز ورمشـدر که روح جسمین کالبدنده سخبت‌ردی ولی هرقـدر بوشادلیقین علیتین فکر ایدردیم‌منه عیان‌اولموردی‌ساعت اونده برشلیك اولدی‌برعده خلق بو سسدن مضطرب برآیری عده چوخ چوخ شادایدی من سیاحت و کنجکاولیق خیالیله خیابانا طرف حرکت‌ایتدیم دیده‌یان سینماسینین قباغنده بر ازدهام وارایدی بو موقعده بر کامیون مجاهد یتشدی خلق اولاری بر پیشواز ایتدیلر که تاریخ اوتون مثلینی نشان ورمیوب. بر نفرتازه‌واردمسافرمندن‌سوروشدی بولار کیمدور و نیه بئلـه شادلیقیله بولاری آلقیشلیرلار؛

جواب ویردیم ایـران دولتینن مشروطه‌سندی بیزآذر اوغلانلارینن قانیله امضاء اولونوب و همیشه هر بر

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

باش وزیرلیك طرفیندن ، شهرداری سه‌چگیلرینه کیمی تبریز بلدیه رئیسی وظیفه سینه تعیین اولونموش آقای آتش خان بیات ماکو.

اعلان

تاریخ ۲ر۱۰ر۲۴ نمره ۲۳

بتون افسرلر و گروهبانلر خلق‌قوشونلاری‌وزیرلیگی طرفندن دعوت‌اولنورلار که دی آیینین ۵ نده ساعت ۵ تمامده شیرخورشید صحنه سینده اوزلرینی خلق قوشونلاری وزیرلیگنه معرفچلق ایتسینلر اونلارین گله‌جك خدمتی باره سنده مذاکره و ترتیبات ویریله‌جکدر.

خلق قوشونلاری وزیری کاویان

خلق قوشونلاری وزیر معاونی دانشیان

د. ل. محمود زاده

ملی دولت تشکیلاتلاریمزا
ساغلام کادرلار تربیه ایتملی

خلقمیز شانلی تاریخی مبارزه‌لردن سونرا مظفریتله ملی مختاریتینی قوردو. بوتونلادا ارتجاعین ملی دموکراتیق نهضتلریمزی بوزماق ایچون ایتدیکلری قودوز جهدلر رسوایچیلیقلا ایفلاسه اوغرامیش اولدو. ملی مختاریتمیزین قازانیلماسیندا آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی کمیته‌سینن گوندەلیک رهبرلیگی ایله فرقه عضولرینن و فرقه‌میزه رغبت بسله‌ین قهرمان فدائیلریمزین گوردوگی تاریخی خدمتلر اولدوقجا بویوک اولموشدور. خلقیمزین بوتون موفقیتلرینی تشکیل ایدنده فرقه‌میز اولدو

چونکی فرقه‌میز خلقیمزی متشکل صورەتده مبارزه‌یه قالدیراراق اونلارا دوزگون رهبرلیک ایتدی. دشمانلارا قارشو آمانسیز اولماغی مبارزه‌لرده قهرمانلیق خارقه‌لری یاراتماغین ضروریتنی اوگرتدی فرقه‌میز. خلقیمیزی باشا سالدیکی مرتجع اصول اداره‌لر و او اداره‌لری اشغال ایتمیش خیانتکار دولت مامورلاری یاشادیقجا خلقیمز فلاکتدن قورتولا بیلمز.

فرقه میز حق ایشیمیزین غالب گله‌جگینین لابد اولدوغونو خلقین قدرت وقوه‌تینن مغلوب ایدیلمزلیگینی دموکراتیانین غالب گله‌جی عامیللرینی بر-بر شرح ایده‌رک خلقیمزی فرقه اطرافینده توپلاشماغا فرقه‌میزین رهبرلیگی آلتینده گلوم. دیریم مبارزه‌سینه گیریشمه‌یه تشویق ایده‌رک روحلاندردی. فرقه‌میز ایللر بویو آزادلیق حسرتینده اولان خلقیمزین اعتمادینی تیز بیر زماندا قازانماقلا خلقیمزی اوز اطرافینده توپلایوب ارتجاع ایله آمانسیز مبارزه ایتمک ایچون دموکراتیق مفکوره لرله سلاحلاندیردی.

بیله لیکله‌ده خلقیمزین ارتجاع اوزه‌رینده غلبه‌سینی تامین ایدیب بزی گونشلی بر سحره چیخاردی.

ایندی خلقیمیز و وطنیمز آزاددر.

ایندی دموکراتیانین عدالتلی بایراغی وطنیمزین اوزه‌رینده عظمتله دالغالانیر. بونا گوره‌درکه خلقیمز دوغما فرقه‌میزه و فرقه‌میزین رهبرلرینه مدیون ومنتداردر. ایندی خلقیمیزی بویوک و گونشلی گله‌جک تازه تاریخی موفقیتلر ایله گوزله‌یر. ایندی بیلمک لازمدرکی وظیفه یالنزملی مختاریتی میزی قازانماقلا تماملانمیر. ایندی فرقه، دولت وخلقیمزین قارشوسیندا داها مسئول و شرفلی وظیفه‌لر دورور. بو مقدس وظیفه طالعینی ملی دولتیمزه تاپشرمش خلقیمزین طلب و احتیاجلارینی تامین ایتمک اونلاری آمانسیز فلاکت و وحشتلردن خلاص ایتمک وظیفه‌سیدر

بو مقدس وظیفه‌ایسه فرقه‌میزه و جوان دولتیمزه نصیب اولموشدور. لاکن اونوتماماق لازمدرکی قازانیلمیش موفقیتلرله آرخاینلاشماق اولماز دشمان قلبیندن یارالانوب اورتادان چیخاریلمیشسادا تمامیله محو ایدیلمه مشدر. حیله کار دشمانلاریمز ایندی ده جوان ملی دولتیمزی محو ایتمک خلقیمزین قانی بهاسینا قازانیلمش آزادلیغیمزی خلقمک ایچون یئنی مبارزه تدبیرلری آختاریرلار. دشمانلار ایندی اوه‌لکیندن داها تهلکه‌لی داها دا قودوزلاشمیشلار. بوناگوره فرقه عضولریندن احتیاط حساسلیق و ساییقلیق (آییقلیق) طلب اولونور.

فرقه میز و مجلس ملی میز وطن و خلقیمیزین گله‌جک مقدراتینی حل ایتمک کیمی شرفلی و مسئول وظیفه‌نی جوان وزیرلریمزه تاپشیرمیش مسئول دولت ایشچیلرینه خاطرلاتماق لازم گلیرکی موفقیتلرله آرخاینلاشماق، اوزیمزه مغرور اولماق جوان دولتیمز ایچون تهلکه دوغورایلر.

ایشده جدیت، صداقت، فداکارلیق لازم گلدیگی کیمی احتیاط حساسلیق و آییقلیقدا طلب اولونور. محض بونا گوره‌ده دولت تشکیلاتلارینن ترکیبنی دقتله یوخلاماق وزارتلرده مسئول وظیفه‌لری وطن و خلقیمزی سون ناموسلی آداملارا تاپشرماق طلب اولونور. خلقیمز باجاریقلی استعدادلی لیاقتلی و قهرمان برخلق اولدوغونو بو تاریخی نهضتیمزده بتون دنیا خلقلری قارشوسیند شرفله نمایش ایتدیردی. ملی مختاریتمزین قازانیلماسی اوغروندا مبارزه‌لرده خلقیمزین قهرمان اوغوللاری اوز شهامتلرینی نشان وردیلر. بو قهرمان خلقین ایچریسنده استعدادلی و شرافتلی وطنپرور دولت آداملاریدا موجوددر. اونلاری آختاریب تاپماق قیدینه‌قالماق جسارتله مسئول وظیفه‌لره ایلری چکمک خلق ایچریسنده یئنی دولت ایشچیلری تربیه ایتمک فرقه و دولتیمزین قارشوسیندا دوران گونده‌لیک مهم تاریخی مسئله‌لردن بیری در.

خلقیمز ایانیر کی ملی دولتیمزین باش وزیری آقای پیشه‌وری یئنی دولت آداملارینن تربیه ایدیلمه‌سینین ضروری اولدوغونو نظره آلاراق، وزارتلریمزده مسئول وظیفه‌لره فرقه میزین فعال عضولرینن ایلری چکیلمه‌سینی جسارتله تشکیل ایتمکله ملی دولتیمیزین وزارتلرینی ساغلام کادرلارله تامین ایده‌جکدر. ملی دولتی میزی اداره ایتمک ایچون یالنیز دموکراتیق مفکوره‌لرله سلاحلانمیش دولت کادرلارینی تربیه ایتمکله گله‌جک غلبه‌لریمزه ایمان گتیره‌ک اولار.

بونا گوره‌ده فرقه‌میز بو تاریخی وظیفه‌نین هرفله یئرینه یئتیریلمه‌سی ایچون تیزلیکله جوان سوادلی و استعدادلی فرقه عضولرینی سیاهیه آلوب اونلاردون سواد درجه‌لرینی یوخلایوب هر کسی صنعتیله علاقه‌دار اولان وزارتلرین سرنجامینه گوندریلمه‌سی ایشینی تشکیل ایتمه‌لیدر.

آنجاق بو یوللا خلقیمزین طلب و احتیاجلارینی تامین ایده بیله‌جک دولت تشکیلاتینا صاحب اولماق اولار.

آذربایجانین حفظ‌الصحه‌سی حقینده

هر یرده تمیزلیک رعایت اولنار سه اورادا مرض آز اولار. مرض سو یون خراب لیگیندن توزدان و آیری کثافت لردن باش وئرر. و یئر وار که اورادا گوز آغریسی (تراخوما) و یئر وار که قیزیرماویا مالاریا پیدادر. اوبری مرضلرده بونین کیمی چوق تولیدایلیر. بیزیم اولکه میزین حفظ الصحه جهتنجه نظارت اولونماسی لاپ واجبدر

۱ ـ خیابانلاریمیزین آسفالت (بویوک شهرلریمیزده) اولماسی

۲ـ هر یرده سولبارلارین کلیه سینی ملی ایتمک اونون عوضینده هر کوچه‌یه وهر خیابانا باحتی‌ایجمه لی سو کمرلری چکوب هر ۲۰۰ مترده بیر یاریم بیرمتر اوجالیقندا لوله قاوزامالیکه اورادان تمیز وسرین دور و سولار جاری اولسون و آلا سو انبار سولاری تماما کهنه قوخوموش قوردلو اولدوغوندان انسانلارین قارنیده یتریشین (سوغولجان قوردو) عمله گلیر. بوجور مسئله‌لره گوره سو انباری هیچ یاندا اصلا لازم دگلدر

۳ ـ سلاخ‌خانه لرین کلیف سو جیگن. آرخلاری گرک انسان زردی اولمیان شهر کنارنده یرده‌یه باقیه انیشینه ویا اینکه بویوک چایلارا قاریشان خرداجایا طرف چکیلسون اوزیده اوآرخلار منبعدن تا منصبه کیمی اوستو محکم اورتولموش اولسونله برنابلد بیلمه سین که بوردا آرخ‌وار یایوق (مثلاتبریز شهرینن کثیف آرخلاری آجی‌چاییندا قورتارمالیدر چونکه سلاخخانه اورایاقین در) اما تاسفلر ایدیریکه‌بو آرخلارین منصب‌لرینی کنارباغلاراولورو لرصحیه جه دوزدگلدر (اوزلرینن‌ده‌اوستی آچیق‌در)

٤ـ بوتون بواولگه‌ده الاون اصل شوسه و فرعی یوللارین آباد اولماسی توزون قالخماسینا باعث‌اولار. چونکه بوجوریئردن آت‌قاطر ایشک دەوه چاروادرلاریدا عبور ایدیرو تصادفا پیاده لیگدن مسافرده راست گلمک اولار. (شوسه اوزونه گوره و فرعی یوللاردا اوزونه گوره آباد اولمالیدر)

۵ـ چشمه لرو یوللاری قبرستان اولان چوق یئرلردن اوزالدا اولمالیدر. چونکه قبرستاندا هر مرضدن اولموش تولیلر واردر که اونلارین مرض میکروبلاری همین چشمه سولاریله سرایت اولونابیلر.

۶ـ عمومی یئرلرین ایولرین مکانلارین داوا واسطه سیله جوجیلردن وآیری مرض توره دن حشره لردن محافظت اولمالیدر.

۸ـ گول باتاقلیقلارین یا اوستنی باسدیرماقلا و یا یریش مایاتینه گوره سو جیکن آرخلار چکمکله رفع ایتمک لازمدر. بیر جنس آغاج واردرکه اگر او آغاجی بو آذربایجاندا اکوب بیجره سلمه‌لر مالار اتوره‌دن باتاقلیقلار یکای آرادان گیده‌ر. او آغاج جنگل اصلی یوردو آوستراليادر ایندی‌او زندراندا چوق تابیلوبدر (علی الخصوص شدرچز طرفنده) و آدیدا اوکالیپتوس دره. بو آغاجا اوخشیان آذربایجاندا فقط جوربه جور سوگود آغاجلارین جنسلریدر که نسبتا باتاقلیقی قوروتماق قابلیتی واردر. (بزم آذربایجاندا مالاریا اولان یر آزدگلدر)

۸ـ مریضانه دوزگون بیرصورتده نظارت یتیریلمه‌سی

۹ـ فاحشه‌خانه‌لرین وشرابکی خانه‌لرین تماما بیغیشدیریلماسی

۱۰ـ بازار نظافتنه دقت یتیریلمه‌سی سلامت بدندن همیشه سلامت فکرکسی اشخاص و ناخوش بدندن ده دوغولمه‌سیز لاء بالی آداملار اولارکه‌ایشینن روحه سینی‌یاشادوشمز

نخجوالی

اهردن تلگراف

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن مرکزی کمیته‌سینه کپیه آذربایجان روزنامه اداره‌سینه اهر ارسباران و لایتینن ۲۶۰ مین اهالیسی طرفندن ۳۰ر۶ر۲٤ تاریخدا توپلانمیش ۱۵ مین نفرلیک میتنگ اوز آتشین سلاملارینی آذربایجان خلقینن تازه دولتنه تقدیم ایدیر آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن دوغری دوزگون ومحکم رهبرلیگینه ایناناراق مجلس ملی و دولت ملیسینی خصوصا آقای پیشه‌وری‌نی ساغلام رهبرلیگینین آلتندا اهر ارسباران ولایتی‌ن اهالیسی اوز طبیعی ثروتلریندن گئنیش صورتده استفاده ایده‌جکدور بیرداها آجلقا وفلاکته دوچار اولمیاجاقدر علم ومعارف سایه سنده ترقی ایدیب سعادته نایل اولاجاقدور علاوه اولاراق عموم ملتین طلب ایتدیگینه گوره سروان نظام الدین رئیس ژاندارمری اهر بورانین اهالیسینه جنایت وخیانت ایتمگی ایچون همین جانینی بورادا محاکمه اولماسین طلب ایدیرلر متینگ طرفندن امضا ایدنلر دانالی. عین‌اله. محمدزاده اصغر جان‌فدا

تبریز تیاتروسینن رهبر و آکتیور هیئتی

رفقا افسران

گروهبانان وسایر افراد و درجه داران آرتش برای تشکیل ارتش ملی بصفوف فدائیان وطن ملحق شوند

افسران جوان ما ، رفقای عزیز باستواران و گروهبانان دلیر بیاری ما آئید . ماشمارا باجان ودل وباگر می و صمیمیت درمیان صفوف خود مان می‌پذیریم .

وقت است که بیا برخیزید ودر این رستاخیز تاریخی ملی بما کمک کنید تا بتوانیم شالوده آرتش ملی وقوی که باروح آزادیخواهی تربیت‌شده باشد بریزیم ؛ رفقای عزیزما ارتش ملی آذربایجان آرتش دلیران و جنگجویان خواهد بود ؛ شما وطن پرستان حقیقی لایق فرماندهی آن ارتش هستید ارتش ما بوجود شما احتیاج دارد . باکمك یکدیگر قشونی بوجود آریم که لایق باشد بتاریخ گذشته گانش نبازد آخر اولادبابك ما هستیم . ارتش ما باید فدا کار و جان‌نثار ومحافظ خود مختاریت آذربایجان و سرحدات ایران عزیز ما باشد ، زنده باد آذربایجان خود مختارما .

متحدا همه یکباره دست بطرف ما دراز کنید ، مادستهای شما را با گرمیت ودوستی می‌فشاریم ؛ شما برادران رنج‌دیده وسخت کشیده مائید شما هستید که‌چشم و امید آزادیخواهان آذربایجان بشماشت؛ وقت است که‌حس میهن پرستی جبلی که در نهادوقانون سینه‌ما آذربایجانیها روشن است آشکار نمائیم برای حفظ آذربایجان خود مختار و سرحدات ایران عزیز درمقابل‌هجوم بیگانگان ارتش ملی مانرا بوجود آریم وباصدای بلند فریاد زنیم : زنده‌باد ارتش ملی ما .

وقت است که همه باهم باشیم وبا نیروی اتحاد و اتفاق خود چنان نیروی بوجودآریم که‌استثمارچیان واستعمار طلبان از وحدت ملی واز شکست ناپذیری ارتش مالدرت و توانائی نه داشته باشند که بوطن مابایران عزیز ما باچشم بدی نگاه کنند زنده باد استقلال وتمامیت سرحدات ایران باستانی ما وطن ما از ما ها انتظارها دارد ماباید میهن مانرا که از لهیب تن‌سوخته و امپریالیست ها در آن ترکبازی می کنند آزادنمائیم ؛ ایران ما باید آزادو پاینده ماند .

آذربایجان ما باید خود مختار باشد رفقای مهربان ما بیائید برای درهم شکستن دزهای استعمار و ارتجاع به‌پیش رویم وبیاری آن طرفها که‌ارتجاع آنهارا می‌سوزاند و اهلی آنجاهارا خفه میکنند خودرا زود تربرسانیم تاباشد درسایه‌فداکاری وجان بازی ما پرچم سه‌رنك ملی‌مان دوباره در فراز دژ های تمام ایران عزیزما باهتزار درآید . برادران ما باما تشریك مساعی کنید تا بتوانیم قوای اهریمنی ارتجاع را از کشور باستانی برانیم وایران آزادی‌وجود آریم ؛ عزیزان ما باصفوف فدائیان را باشتراك خود در مقام فرماندهی آنها قوت و زینت دهید و خاطرجمع باشید درارتش نوین ماتمام درجات و سوابق خدمت تمام شما ها محفوظ خواهدماند ، دیگر درارتش ما نیروی اهریمنی ارتجاع نیست که شما را از خدمت بایران و آذربایجان خود مختار دلسرد نماید ! رفقا بدانید ارتجاع تهران دندانهارا تیز کرده و درپی فرصت میگردد که شما اولاد خلف آذربایجان‌را در اولین فرصت ازپای درآورد آگاه باشید خود را بدام نیندازید آنها تبعید گاهها وباز داشتگاهها درجنوب برای شما حاضر کرده اند تامحض رسیدن به تهران شما را تحت الحفظ مثل‌سایر رفقای‌تان به‌آنجابفرستند . ای‌پسران آذربایجان ای اولاد آذرها ما ازشما انتظارات بیحد و حصری داریم با الحاق تان آرتش مالیاقت تانرا ورشد و نمو حس آزادیخواهی تانرا بجهانیان ثابت نمائید تاهمه بدانند مازنده ایم و هرگز برده دیگران نخواهیم شد! مادروطن شمارا بامداد میخواند زنده باد حکومت ملی و خودمختار ما ؛ زنده باد ارتش ملی‌ما که‌افسران جوان وطن‌پرست آذربایجانی فرمان دهان نامی آنها خواهندبود .

(کندلی)

جناب آقای شبستری

رئیس مجلس ملی آذربایجان

روز ۲۱ آذر ۱۳۲۴ در تاریخ حیات ملت آذربایجان روز فرخنده و مبارکی است.

در این روز ملت آذربایجان پس از قرنها اسارت وبندگی بتحصیل مختاریت ملی و تحکیم پایه‌های حکومت ملی خود نائل گردیده .

در این روز فرخنده اولین مجلس ملی واولین دولت ملی آذربایجان تشکیل گردیده است.

این موفقیت وپیروزی تاریخی نتیجه فداکاری‌های بی‌نظیر فرقه‌دموکرات آذربایجان وصحت نقشه ونبوغ فکر و اصابت نظر رهبران آن فرقه بوده است. بدین مناسبت من‌هم که یکی از فرزندان آذربایجانم وبیست‌وچهار سال تمام در غربت زیسته و باعشق و آرزوی خدمتگذاری به آذربایجان عمر گذرانده‌ام این موفقیت‌های بزرك واین پیروزیهای سترك تاریخی‌را که یقیناً نه تنها دراستخلاص ورهائی تمام ملل اسیر ایران ازچنگال استعمار و ارتجاع نقش اساسی خواهد داشت بلکه در تحول اوضاع عمومی ملل آسیا بنفع جریانهای آزادیخواهی‌نیز مؤثرخواهدبود . صمیمانه‌تبریك‌عرض میکنم و خواهشمندم این تبریك را بمجلس ملی تبلیغ فرمائید .

این بنده بنوبه‌خود درهر گونه فداکاری‌وخدمتگذاری بمرام‌ومقصد فرقه وتحکیم دولت و مختاریت ملی آذربایجان حاضرم. ازاینکه‌این تبریك رابزبان‌فارسی‌می‌نویسم عذرمیخواهم مطلب تفاوت‌نمیکند . من‌خودم یکی ازطرفداران‌زبان ملی آذربایجان‌هستم ولی عجالتاً بسرعت نمی‌توانم به آن زبان چیز بنویسم.

باتقدیم‌احترامات‌فائقه . فتح‌الدین‌فتاحی

(مدیر روزنامه دماوند)

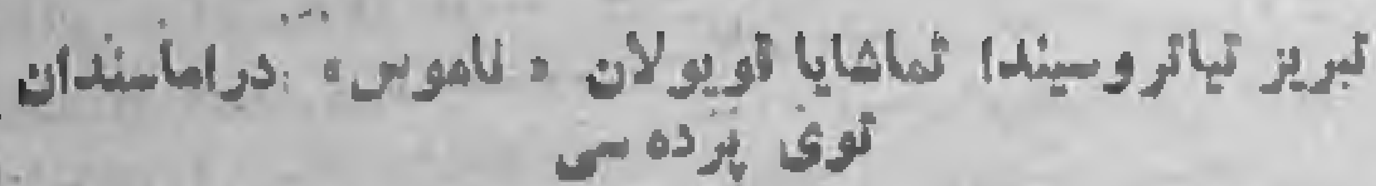

تبریز تیاتروسیندا تماشایا قویولان « ناموس » درامنسندان توی پرده سی

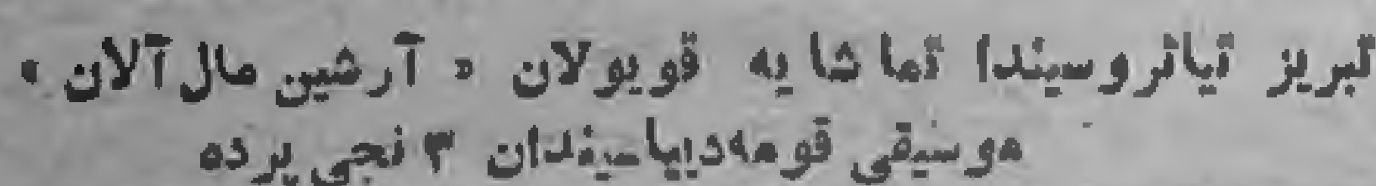

تبریز تیاتروسیندا تماشایه قویولان « آرشین مال آلان » موسیقی قومه‌دیاسیندان ۴ نجی پرده

درزندان‌شهربانی چه‌دیدم؟

از محوطه فلاکت بار و تاثر آوری که‌آثار بدبختی‌از در و دیوار آن می‌بارید ، جمعی از افراد ملت آذربایجان در بدترین و اسف آورترین‌وضعی بسر می‌بردند. اینجا نقطه ای است که بیش‌از ۶۰۰ نفر ازستمدیدگان دستگاه فاسد وجابر حکومت ننگین گذشته در آنجا در سخت‌ترین شرایط نابودی تدریجی بسر میبردند .

اینجانقطه‌ایست که بیشترساکنین آن دهقانان ستمدیده‌و کسانی‌میباشند که‌برای دفاع از حقوق خود برخاسته اند و حکومت نالایق گذشته و دوره چهار ساله اخیر خواسته است آنانرا از محیط خویش طردنماید . در اینجا شما محکومین‌سراب ، دهقانان مراغه‌ومحال‌چهاردولی، ومردمان اهرارسباران وسایر نقاط آذربایجان رامی‌توانید به‌بینید .

دراینجا بیش‌از صد نفراز محکومین بلاتکلیف دادگاه نظامی لشگر سوم رامشاهده می کنید که‌وقتی با شما صحبت می کنند اولین سؤالشان اینست که من ۱۰ ـ ۱۵ ـ ۲۰ ماه‌است در این زندان بلاتکلیفم عیوض‌پسر غلامحسین جوانی است که ۴۰ ماه تمام بلاتکلیف در زندان مانده در عین جوانی موهایش خاکستری‌شده است.بیش‌از نه‌دهم‌زندانیان‌بلاتکلیف ویا از طرف دادگاه نظامی لشگر سوم بی گناه محکوم و زندانی شده اند. در‌این محوطه هولناک که خوانندگان باشکال می‌توانندصعوبت ادامه حیات را درمیان چهاردیوارآن تصور واحساس نمایند ، مردمی‌مبارز دهقانانی که قوایشان درراه آبادی‌و عمران اراضی‌آذربایجان‌صرف‌میشد زندانی شده ودر انتظار روزی که بنظرشان‌خیلی هم بعید میرسید ، بسر می‌بردند .

دراینجا آثار اصابت گلوله های مرگبار مسلسل های لشگر سوم در حادثه معروف زندان کاملا نمایانست

مجلس ملی آذربایجان‌دراولین جلسه دوره دوم فعالیت خود لایحه عفوعمومی رالاینحویکه در روزنامه هم بنظر خوانندگان محترم رسید ، تصویب نمود . بموجب این لایحه کلیه کسانی که باتهامات سیاسی محبوس‌ویابلاتکلیف درزندان بودند آزادشدندمحکومینی که دورمجازاتشان یکسال و یا کمتراز‌یکسال بود ازمجازات معاف گردیدند و بالاخره عده دیگری نیز دوره محکومیتشان بانصف تقلیل یافت یا آنهانیز در ردیف‌آزادشدگان در آمدند.

وقتی که تصمیم مجلس ملی به وسیله آقای دکترجاوید وزیر داخله بزندانیان ابلاغ شد، نشانه حیات و آثار امید و آرزو در دیدگان فرو رفته همگی‌نمایان بود.

اساسا زندانیان از اینکه برای نخستین‌بارنمایندگان حکومت جدید ملی آذربایجان رادر میان محیط‌خود می دیدند بسیار امیدوار و مسرور بودند .

آقای دکتر جاوید ضمن ابلاغ تصمیم مجلس‌ملی ودولت بزندانیان نصایح مفیدومؤثری نمودند.

آقای فریدون ابراهیمی مدعی العموم کل آذربایجان خطاب‌بزندانیان اظهارداشت که دولت‌وماموریني که از این پس باشما تماس خواهند داشت غیراز دولت گذشته ومامورین آن خواهدبود . قوانین تاکنون در کشور ما به‌مفهوم حقیقی خویش اجرا نمیشد ولی ازاین پس ما با تمام قوا درراه انجام وظایفی که قانون برای‌همه معین کرده خواهیم کوشید ماباید همگی لیاقت خودکه برای زندگانی درمحیط جدید وشرائط اقتصادی و سیاسی و اجتماعی نوینی که‌حکومت ملی آذربایجان برای ما ایجاد کرده نشان بدهیم . شما باید بدانید ازاین پس کسانی که‌درصدد پایمال‌ساختن قوانین وتجاوز بحقوق دیگران باشند بدترین و بی رحمانه ترین وضعی مجازات خواهند شد . این گونه اشخاص ثابت می‌نمایند که لایق زندگانی نیستند وبایدازبین بروند و از این گونه پارازیت ها و میکروبها دیگر اثری هم‌نماند

آقای رستگار مدعی‌العموم استیناف تبریز نیز شرحی مبنی بر نصیحت و تشویق بکارهای مفید بیان نمودند آنگاه آقای دکتر جاوید اسامی مشمولین عفو عمومی‌را قرائت نمودندبموجب‌این‌قانون‌بیش‌ازدوسوم زندانیان‌آزادشدند در محوطه بیرون زندان مادرها و همسران وخواهران و کودکانی که برای دیدن یا همراه بردن عزیزان خود آمده بودند منظره تاثر آوری ایجاد کرده بودند مادرانیکه سالها از دیدن نورچشمان خود محروم بودند سرشك شادی از دیدگان فرو می‌ریختند. منظره‌مادرانی که دورا دور نمایندگان دولت ملی آذربایجان راگرفته و از آنها سپاس گزاری می نمودند بسیار جالب توجه و موثر بود . درحدود ساعت یك آقای پیشه‌وری رئیس دولت ملی آذربایجان‌نیزبه محوطه زندان تشریف آوردند و از چگونگی جریان جویا شدند . آقای پیشه‌وری علاقه مفرطی به سرنوشت ملت دارند ودرهمه حال میل دارند که از سر نوشت ملت با خبر باشند .

رهگذر

یخیلان ملی ایلیوب

برده یخلماز

ملی نهضتده پیشقدم اولموشوخ وهیچ برقورخی و هراس که بیزیم و اولاد بمزین‌حیاتیله‌تمام اولارنا مضایقه ایتمه میشیك ولی فارسی زبان هموطن لریمزدن برعده پست عناصرلربندن بو فداكارلیقین مقابلنده بیزی اوزلرینه مستعمره‌قرار وبروبلر وهم‌بر امپریالیست دولت مستعمرسندن او استفاده‌نی ایلمزکی بونلار بیزدن ایدیلر بوتا شاهد ـ

پهلوینن دیکتاتورلیق زمانی مستوفیلر و ذوقیلر و قهیمیلرو اوزگه لر که اینه‌میوردم بیریبر شرح ویرم بیزیم حقمزی پایمال ایدوب ساری بوغدا لاریمزی جور وستمله آلوب بیزه مازندرانون حیوانلاری بمیه‌ن زهرلی آرپالارینی یدیردیلر و بزیم هرگون ناموس و شرافتیمزه و ملی حیثیتمزه صدمه‌یتیرو‌بلرقانون اساسیده اولان حقمزی‌ورمکدن امتناع ایدوبلر سهل‌در بیوك آزادیخواهلارمزی مختلف آدلارلا پهلوینن سیاه‌چاله لریندەزهرایچیردوبلر پهلویدن صونرا بیز هرقدر ناله‌وفریادایتدیك وتلگراف لار گوندردیك طهراندا اولان صدرلر بیزیم‌تلگرافلاریمزه‌اهمیت ورمدیلر ایمدی ۵ ملیونلیق آذربایجان خلقی جور و ستم نتیجه سنده ایاغه قالخیب و بتون‌وار قوه‌سیله‌بر سنج بی سجیب اوزملی نمایندلرینی تبریز شهرینه گوندروب بوگون بوراده مجلس‌ملی تشکیل ورو‌بلر داخی طهرانین سفیه تبلیغاتی و آلدادجی سوزلری بیزه اثر ایتمیوب‌ثابت ارادیله و وار قوسیله اوزمقدراتمزی‌حل ایتمگه‌اقدام ایدیب و موفقیت تاپاجاغیق و بوندان صونرا تاریخده اولکه‌میز ایچون بیر پارلاق صحیفه‌آچیلاجاق در و خائن‌عنصرلر و پهلوینن دیکتاتور لاری و مستوفیلر بیلمه‌لیدرلر که بزیم‌خلقیمز اوز حقنی آلماقدان‌واوزهم‌نفس‌لرین حفظ‌ایتمکدن عاجز دگل‌لر و عایدمیز آقالارین ۳۴ سیستم بیوك ماشین لارینه و خانم لارینن رنك برنك لباسلارینا مصرف اولمیاجاقدر و اوزلرینه اتمه‌لیدرلر که یخیلان ملی ایاقه لربرده یخیلماسون بیز ۵ ملیونلیق ملی‌مختاریتمزی اگر خلقیمزین حیاتیله تمام اولسادا حفظ ایتملیوك ـ

مجلس ملی‌مز آچیلدی اونون آچیلماقلیق اوغروندا عزیز اولکه مزین خلقینن اوره کلری آچیلدی‌وهر بر کیمسه باخشالیز اونون اوره کدن گولمگی‌سیزه عیان اولمالو در خلقیمز بوگون‌اور کدماولان ملی‌آرزولارینه یتوشوبلر دخی وطن داشلارمز اسارت زنجیرلری آلتندا یاشامیاجاق لار بو تاریخدن اولکه‌میزده یاشایان قارداشلارحق حقوقلارینه تصاحب ایدوب ملی نهضت نتیجه‌سنده و دموکرات فرقه‌سینن رهبرلرینن خسته اولمایان اوغروندا ظلم و ستم ایولری دارماداغین اولاجاقدر واوز آنا دیلمزیله‌که بالالاریمز عصرلر بویی دانیشوبلارایمدی بیزده اوز آنا دیلمز ایله دانیشوب و اوخویاجایق ـ

هیچ یادیمدان اونودولماز پهلوینن دیکتاتورلق زمانی مکتبده درس‌ویریردیم‌وارمنی‌و آذربایجان‌دیلی یازماق و اوخوماق سخت قدغن‌ایدی درس کلاسنده اون یاشینده میروان آدینده‌ارمنی‌اوشاقی گوردیم که ارمنی دیلنده یازوب سوردوم که داخی بو دیلده یازماق‌و اوخوماق لازم دگل سن نه ایچون اوخویوب و یازیرسان بئله سویله دی که بیز آنادیلیمزدن‌ال چکمیوب خلوتده‌یازیب و اوخوروق او علته که برملتین دیلی اولمکدن قاباخ‌اوزملتینن‌حقینی آلماقی‌یاخشیدر من او زمان برتکان ییوب حسرت ایدیردیم که نیه گرك بزی قویمیالار بز اون یاشیندا اوشاق قدر احساسات نشان ویرك و فارسی زبانلار بودیلی تولدورملك واسطه‌سیله بیزی اوزلرینه مستعمره قرار ویرسونلر ایمدی بیز اورگیمزین گوشه‌سنده اولدن آرزو یه یتشوب اورکدن دیریك محو اولسون بیزیم اولکه‌مزه حیات ایدنلر یاشاسین آذربایجان ملی مجلسی و پایدار اولسون آذربایجانین مختاریتی

عباس عمرانی

اعلان

۱ـ آذربایجان دموکرات فرقه‌سنین‌بوتون حوزه صدرلری دی آیینن ۶ سندا پنجشنبه گونی ساعت ۴ تمامدا شهر کمیته سی بناسندا حاضر اولمالیدیلار!

۲ـ بوتون حوزه کاتبلرینه اعلان اولونور که دی آیینن ۷ سنده‌جمعه‌گونی ساعت ۱۰ تمامداشهر کمیته‌سنده‌حاضراولسونلار

۳ـ تمامدا حوزه تحویلدارلاری دی آیینن ۸ـنده شنبه‌گونی آخشام ساعت ۴ تمامدا شهر کمیته‌سنده حاضر اولمالیدیلار

شهر کمیته‌سی چاوشی

اصلاحاته دولتمز نتجه باشلامالیدر

بیزیم دولتمزین قباقندا چوخ چتین مسئله‌لر دوروربونلارین‌هامیسندن مهم آنا دیلیله یازوب اوخوماقدی اوندان اوتری کی‌اوشاقلاریمیز ایمدیه دك فارسیله تاپیش اولوب آنا دیلمزی یازوب اوخوماقی چوخلاری بیلمز ایمدی‌ایسه تقریبامدرسه‌لرده پروگرام وبرنامه‌لرین یازیلمادان‌چوخی کچمشدر بیز گرك ملی دیلمزی مدرسه‌لرده تحصیل ایتمك ایچون چوخ تز بر صورتده جدی اقدامات ایده‌ك و آنا دیلمزده کتابلار یازماق ایچون و مدرسه‌لرده اونلاری تحصیل ایتمك ایچون بیزه لازمدی ملی یازیچیلار مجلسی تشکیل ورو ب و او مجلس نجه هیئت معین ایتسون تا قوری بر وقتده لازمی کتابلاری اونلار یازوب وحاضر ایدوب تا طبقه لریمز استفاده ایتسونلر و گرك چوخ مباغات‌اولاق که تازه تالیف اولان کتابلار دموکراسی روحیه‌اولوب وتازه نسلمزی آزادیخواهلق روحیه تربیه اولسون برایش تقریبا اون بش گون و آرتقی بر آی وقت آپارا بیلر . و کتابلار حاضر اولانا کمین مدرسه‌لرده‌بویوك کنفرانسلار ورالی و بویوك دعوتلر واسطه‌سیله معلملری هر جورقدا‌کار لقا حاضر ایتملی .

۲ . قوری بر صورتده تریاك خانه‌لری باغلیوب و بشدرمالی وتریاکین آلیش‌وبرشین‌قدغن‌ایتملی‌ومعین بیر مدته کمین تریاکی ترك ایتمین لری آذربایجاندان تبعید و سور گون ایتمك و فاحیشه خانه‌لری تمامیله بشدروب و قانون ازدواج و طلاقی دموکراسی اصولیله اصلاح ایتمك و هر کس اعمال منافی عفته مرتکب اولسا بویوك مجازاتلار اونون حقنده تعین ایتمك . قمار وقماربازخانه‌لری بشدرمالی وفقرو کاسبلقاجدی‌تدبیر لر سایه‌سینده سون قویمالی و قمارباز خانه وبو جورایشلرده خلقی تشویق و تبلیغات ایدنلری‌اعدام‌ایتمالی‌اجماعتی انحطاط اخلاقدن اوزاخلاشدرمالی

۳.پرورشگاهین ایشلرینه‌یتشملی واونون تشکیلاتنی گنیش بیرصورتده تازه‌اصولیله اداره ایتملی وملی‌مساعدت بانکی اوبله بربانك وجوده گتورملی واونون سرمایه‌سینی دولت اعتباریله تامین ایتملی تا اوبانك ایلیه یولسون ازدواج و باهقا عام المنفعه ایشلرده حلقه یاخندان کمك ایتسون یتیم‌وبی کس پرورشگاهلاردا تربیت ایلیوب و اونلارون زندگانلقلارین هر بر جهتدن تامین ایتملی . اوشاقلارون اخلاقنی خراب ایدوب و اونلاری بعضی پیس ایشلره‌وادار ایدن اشخاصلری بدون چون چرا ملی محاکم طرفندن اعلامه‌محکوم ایتملی وجوان نسلیمزی انحطاط اخلاقدان قورتله اوزاقلاشدیرمالی.

۴ـ جیره بندی اصولونی اصلا ومترقی ملتلر کمین ایتملی و اصولا اولان شخصاره جیره بندینن‌دفترچه سی وبرنامه‌ملیدی یاسبالار گرك ملتمزین ان‌صادق وپاك جوانلاریندان انتخاب اولسونلار قدیم تویوق‌اوغرو لاری و یول کسنلری نظمیه تشکیلا تمزدان قووب‌و اینگه آتمالی عیراز انجمن بلدی هر بر ناحیه ده ملی آباد لیق کمیته‌لری وجوده گتورملی و اونلار گرك مرزنلرین ایشینه‌یاخیندان یتشسونلر وبوبارەده تازه انجمن‌بلدی قانونیندا بیربند قویمالی وشهر بعزین آبادلیق نقشه‌لری حاضراولانا کمین ملی آبادلیق کمیته‌سی‌دوزتملی(غیر ازانجمن بلدی) وخیرخواه آدملارین یاردیمله کوچه‌لری اسف‌آورحالدن چیخارتمالی‌و هر بر کیلوملردن آزدا برمستراح عمومی قوریله درزتملیك قورتارمادی

(کندلی)

تبریك تلگرافی

میانه‌دن

آقای پنبه اوزی آقای کبیری اوزی آذربایجان روزنامه‌سی میانه شهربنده‌تمام کبیری‌لر طرفیندن‌سیزه تبریك عرض اولونور مروت کبیری حاجی‌صفرعلی کبیری اسم‌علی کبیری

چاپخانه آذربایجان